

SLUŽBENI LIST

REPUBLIKE POLJSKE

Varšava, 17. studenog 2022.

Stavka 2339.

ZAKON

od 6. listopada 2022.

o izmjeni određenih zakona radi sprečavanja lihvarjenja^{1),2)}

Članak 1. Zakon o građanskom postupku od 23. travnja 1964. (Službeni list iz 2022., stavke 1360. i 2337.,) mijenja se kako slijedi:

1) sljedeći članci od 720.¹ do 720.⁵ dodaju se nakon članka 720.:

„Članak 720.¹. Stavak 1. Odredbom članka 720. stavka 1. ne isključuje se pravo gotovinskog vjerovnika na potraživanje kamata i neamatnih troškova od zajmoprimca podložno sljedećim odredbama.

Stavak 2. Nekatni troškovi povezani sa sklapanjem ugovora o gotovinskom kreditu koji proizlaze iz tog ili drugog ugovora ili bilo kojeg drugog pravnog posla su kako slijedi:

- 1) marže, provizije ili naknade povezane s pripremom ugovora o zajmu, odobravanjem ili upravljanjem kreditom ili sličnim troškovima,
- 2) naknade povezane s odgodom datuma otplate zajma, njegovom zakašnjelim otplatom ili sličnim troškovima,
- 3) troškovi dodatnih usluga, posebno troškovi osiguranja, troškovi povezani s utvrđivanjem jamstva za kredit, troškovi dobivanja informacija o zajmoprimcu ako su ti troškovi potrebni za sklapanje ugovora

— isključeni su javnobilježnički troškovi i javnopravni doprinosi koje su stranke dužne platiti u okviru sklapanja ugovora.

Stavak 3. Ako po sklapanju ugovora vjerovnika zastupa zastupnik ili druga osoba preko koje davatelj kredita sklapa ugovor ili koja ispunjava svoju obvezu, nekatni troškovi povezani sa sklapanjem ugovora o kreditu uključuju i naknadu agentu ili toj osobi, pod uvjetom da je dužnik plati.

¹ Zakon mijenja sljedeće zakone: Zakon o građanskom postupku od 23. travnja 1964., Zakon o parničnom postupku od 17. studenoga 1964., Zakon o kaznenom zakoniku od 6. lipnja 1997., Zakon o bankama od 29. kolovoza 1997., Zakon o nadzoru financijskog tržišta od 21. srpnja 2006., Zakon o zadružnoj štednji i kreditnim unijama od 5. studenoga 2009., Zakon o potrošačkim kreditima od 12. svibnja 2011., Zakon o obratnom hipotekarnom kreditu od 23. listopada 2014. i Zakon o hipotekarnim kreditima i nadzoru posrednika i agenata hipotekarnih kredita od 23. ožujka 2017.

² Ovaj je Zakon priopćen Europskoj komisiji 27. prosinca 2021. pod brojem 2021/900/PL, u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća ministara od 23. prosinca 2002. o funkcioniranju nacionalnog sustava obavješćivanja o normama i pravnim aktima (Službeni list, stavka 2039. i iz 2004., stavka 597.), kojom se provode odredbe Direktive (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (kodificirani tekst) (SL EU L 241, 17.9.2015., str. 1.).

Članak 720.2. Stavak 1. Osim ako je drukčije predviđeno posebnim odredbama, ukupni nekamatni troškovi u ugovoru o gotovinskom kreditu sklopljenom s fizičkom osobom koji nije izravno povezan s poslovnom ili profesionalnom djelatnošću te osobe ne smiju premašiti najviši iznos nekamatnih troškova naveden u formuli:

$$MKP = K \times n/R \times 20 \%$$

ako se smatra da pojedinačni simboli znače:

MKP – maksimalni iznos nekamatnih troškova,

K – ukupni iznos kredita, koji se tumači kao zbroj ukupnog novca koji ne uključuje sufinancirane troškove kredita koji vjerovnik otpušta zajmoprimcu na temelju ugovora,

n – razdoblje otplate izraženo u danima od datuma isplate kredita,

R – broj dana u godini.

Stavak 2. Nekamatni troškovi iz stavka 1. ne smiju prelaziti 25 % ukupnog iznosa zajma tijekom cijelog razdoblja otplate zajma.

Stavak 3. Ako nekamatni troškovi premašuju najviši iznos nekamatnih troškova kako je utvrđeno u stavcima 1. ili 2., nekamatni troškovi plaćaju se do najvećeg iznosa.

Stavak 4. Ugovorne odredbe ne smiju isključiti ili ograničiti odredbe o maksimalnom iznosu nekamatnih troškova, čak i ako je odabrano strano pravo. U tom se slučaju primjenjuju odredbe Zakona.

Članak 720.3. Stavak 1. Ako se u vezi sa sklapanjem ugovora iz članka 720.2 stavka 1. zajmoprimac obveže osigurati osiguranje za otplatu kredita, obveza se navodi u ugovoru. U tom slučaju, u ugovoru se navodi način osiguranja i, ovisno o slučaju, imovina ili pravo koje čini predmet osiguranja i njegova vrijednost ili zbroj osiguranja koji je drukčije određen.

Stavak 2. Pravni posao kojim se zahtijeva davanje jamstva kojim se krši stavak 1. nije valjan.

Stavak 3. Zbroj jamstva potraživanja na temelju ugovora iz članka 720.2 stavka 1. ne smije prelaziti iznos zajma uvećanog za najviše kamate izračunane izravno na taj iznos za razdoblje za koje je zajam odobren, najviše zatezne kamate izračunane na iznos zajma za razdoblje do šest mjeseci i najveći iznos nekamatnih troškova, osim ako je drukčije određeno posebnom odredbom.

Stavak 4. Stavci od 1. do 3. ne primjenjuju se na osiguranje u obliku hipoteke ili upisanog zaloga.

Članak 720.4. Prije sklapanja ugovora iz članka 720.2 stavka 1. vjerovnik je dužan na nedvosmislen i razumljiv način obavijestiti zajmoprimca o ukupnim nekamatnim troškovima, iznosu kamata i iznosu kamata koje su dužni platiti u vezi sa sklapanjem ugovora.

Članak 720.5. Stavak 1. U slučaju prijevremene otplate zajma iz članka 720.2 stavka 1., odnosno otplate prije isteka roka navedenog u ugovoru, ne mogu se tražiti kamate za preostalo razdoblje do kraja razdoblja za koje je zajam odobren na temelju ugovora.

Stavak 2. Ako je zajam iz članka 720.2 stavka 1. otplaćen prije roka utvrđenog ugovorom, nastali nekamatni troškovi umanjuju se za troškove koji se odnose na razdoblje za koje je trajanje ugovora smanjeno, čak i ako je zajmoprimac te troškove snosio prije otplate.”;

2) sljedeći članak 724.1 dodaje se nakon članka 724.:

„Članak 724.1. Stavak 1. Odredbe članaka od 720.1 do 720.5 primjenjuju se na ugovore koji nisu uređeni drugim odredbama na temelju kojih se novčani iznos prenosi na fizičku osobu koja ga mora otplatiti, a koji nisu izravno povezani s poslovnom ili profesionalnom djelatnošću te osobe.

Stavak 2. Odredbe članaka od 720.1 do 720.5 također se primjenjuju na ugovore, koji nisu uređeni drugim odredbama, o prijenosu na fizičku osobu, uz naknadu, dugova ili drugih imovinskih prava čija je vrijednost određena novčanim iznosom s obvezom povrata, pod uvjetom da ti ugovori nisu izravno povezani s poslovnom ili profesionalnom djelatnošću te osobe. U tom slučaju, ukupna vrijednost kredita znači vrijednost tih potraživanja ili prava na dan donošenja uredbe.”.

Članak 2. Sljedeće izmjene unose se u Zakon o parničnom postupku od 17. studenoga 1964. (Službeni list iz 2021., stavka 1805., kako je izmijenjen³⁾):

1. u članku 777.:

a) sljedeća druga rečenica dodaje se u stavku 2. i glasi kako slijedi:

„U takvom slučaju javnobilježnička isprava navodi pravni odnos u pogledu kojeg dužnik podnosi ovrhu, datum nastanka dužnikove obveze, njezin sadržaj i, u slučaju obveza na temelju međusobnih ugovora, korist vjerovnika zajedno s datumom izvršenja obveze.”

b) sljedeći stavak 2.1 dodaje se nakon stavka 2. i glasi kako slijedi:

„Stavak 2.1. Ako se podnosi izjava o ovrsi kako bi se osigurala potraživanja koja proizlaze iz ugovora o kreditu koji sklapa fizička osoba i koji nije izravno povezan s poslovnom ili profesionalnom djelatnošću te osobe ili iz sklapanja drugog ugovora na koji se primjenjuju odredbe o kreditu od strane te osobe, iznos novca na koji se dužnik poziva na ovrhu ne smije prelaziti iznos kredita uvećan za najviše kamate koje se izravno obračunavaju na taj iznos za razdoblje za koje je kredit odobren, najviše zatezne kamate izračunane na iznos zajma za razdoblje do šest mjeseci i najviši iznos nekamatnih troškova iz članka 720.1 Zakona o građanskom postupku od 23. travnja 1964.”;

2) članku 781. nakon stavka 1.3 dodaje se sljedeći stavak 1.4:

„Stavak 14. Uz zahtjev za nalog za izvršenje iz članka 777. stavka 1. točaka od 4. do 6. ili stavka 2. u vezi s odobravanjem gotovinskog kredita sklopljenog s fizičkom osobom koji nije izravno povezan s poslovnom ili profesionalnom djelatnošću te osobe trebalo bi priložiti dokument kojim se potvrđuje izdavanje predmeta kredita dužniku ili osobi koju su oni odredili.”.

Članak 3. U Kaznenom zakonu od 6. lipnja 1997. (Službeni list iz 2022., stavke 1138., 1726. i 1855.) dodaje se sljedeći stavak 25. u članku 115. i glasi kako slijedi:

„Stavak 25. Troškovima koji nisu kamate smatraju se:

- 1) marže, provizije ili naknade povezane s pripremom ugovora iz kojeg se ostvaruju rezultati novčanih primanja, ili ugovora koji se odnosi na pružanje takve koristi, ili rješavanje takvih ugovora, ili drugih takvih troškova,
 - 2) pristojbe koje se odnose na odgodu datuma povrata odobrenog novčanog davanja, njegovu zakašnjelu otplatu ili druge takve troškove,
 - 3) troškovi dodatnih usluga, posebno troškovi osiguranja, troškovi povezani s uspostavljanjem vrijednosnog papira za isplatu novčanih primanja, troškovi prikupljanja informacija povezanih s pružanjem novčane naknade, ako su ti troškovi potrebni za sklapanje ugovora iz točke 1.,
 - 4) primici od rada osobe koja je zastupala osobu koja pruža novčana davanja pri sklapanju ugovora iz točke 1. ili preko koje je pružatelj sklopio ili osigurao te ugovore, koje izravno snosi osoba kojoj je pružena usluga
- isključujući javnobilježničke i javnopravne troškove koje stranke ugovora iz točke 1. moraju platiti u okviru sklapanja tih ugovora.”

Članak 4. U Zakon o bankama od 29. kolovoza 1997. (Službeni list iz 2022., stavka 2324.) uvode se sljedeće izmjene:

1) u članku 129.k stavak 2. glasi kako slijedi:

„2. Odredbe članaka od 1. do 7., članaka od 9. do 11., članka 40.a stavka 1., članaka od 49. do 70., članaka 73. do 78.b, članaka od 80. do 95., članaka od 101. do 112., članka 112.c, članka 112.d, članka 124., članka 124.a, članka 133. stavka 3., članka 137., članka 138., članka 139. stavka 1. stavaka 2. i 3., članka 141. i članka 171. stavaka od 4. do 7. primjenjuju se na podružnice kreditnih institucija.”;

2) Članak 78.b dodaje se nakon članka 78.a i glasi kako slijedi:

„Članak 78.b. Odredbe članaka od 720.2 do 720.5 Građanskog zakonika ne primjenjuju se na ugovor o zajmu i novčani zajam koji odobrava banka.”.

³⁾ Izmjene pročišćenog teksta navedenog zakona objavljene su u Službenom listu iz 2021., stavke 1981., 2052., 2262., 2270., 2289., 2328. i 2459.; iz 2022. stavke 1., 366., 480., 807., 830., 974., 1098., 1301., 1371., 1692., 1855., 1967., 2127., 2140. i 2180.

- 3) u članku 105. stavku 4. točki 5. točka se zamjenjuje točkom zarezom i dodaje se sljedeća točka 6.:

„6. nacionalne institucije za platni promet, male institucije za platni promet, nacionalne institucije za elektronički novac, institucije za platni promet EU-a ili institucije za elektronički novac EU-a u smislu Zakona o platnim uslugama od 19. kolovoza 2011. o odobravanju zajma za plaćanje iz članka 74. stavka 3. tog zakona – informacije koje čine bankovnu tajnu, u mjeri potrebnoj za ocjenu kreditne sposobnosti potrošača iz članka 9. Zakona o potrošačkim kreditima od 12. svibnja 2011.“.

Članak 5. Zakon o financijskom nadzoru tržišta od 21. srpnja 2006. (Službeni list iz 2022., stavke 660., 872., 1488., 1692. i 2185.) mijenja se kako slijedi:

- 1) u članku 1. stavku 2. točki 12. točka se zamjenjuje točkom zarezom i dodaje se sljedeća točka 13.:

„13. nadzor kreditnih institucija u skladu s odredbama Zakona o potrošačkim kreditima od 12. svibnja 2011. (Službeni list iz 2022., stavke 246. i 2339.).“;

- 2) u članku 6.b stavku 1. prvoj rečenici riječi „ili članaka 150. i 151. Zakona o platnim uslugama od 19. kolovoza 2011.“ zamjenjuju se riječima „, 150. i 151. Zakona o platnim uslugama od 19. kolovoza 2011. ili člancima 59.h i 59.i Zakona o potrošačkim kreditima od 12. svibnja 2011.“.

Članak 6. U članku 36. Zakona o zadružnim štednim i kreditnim sindikatima od 5. studenoga 2009. (Službeni list iz 2022., stavke 924., 1358., 1488. i 1933.) stavci 1.a i 2. glase kako slijedi:

„1.a. Odredbe članka 75.c stavaka od 1. do 5. i članka 78.b Zakona o bankama od 29. kolovoza 1997. primjenjuju se na ugovore o zajmu koje sklapaju zadružne štedne i kreditne unije.

2. Odredbe članka 69., članka 70., članaka od 74. do 78., i članka 78.b Zakona o bankama od 29. kolovoza 1997. primjenjuju se na ugovore o zajmu koje sklapaju zadružne štedne i kreditne unije.“.

Članak 7. Zakon o potrošačkim kreditima od 12. svibnja 2011. (Službeni list iz 2022., stavka 246.) mijenja se kako slijedi:

- 1) u članku 5.:

- a) u točki 2.a podtočki (c) točka na kraju rečenice zamjenjuje se točkom zarezom, a podtočka (d) dodaje se i glasi kako slijedi:

„(d) nacionalna institucija za platni promet, mala institucija za platni promet, nacionalna institucija za elektronički novac, institucija za platni promet EU-a ili institucija za elektronički novac EU-a u smislu Zakona o platnim uslugama od 19. kolovoza 2011. (Službeni list iz 2021., stavke 1907., 1814. i 2140. i iz 2022., stavka 1488.) u mjeri u kojoj odobrava zajam za plaćanje iz članka 74. stavka 3. tog zakona;“;

- b) iza točke 3. dodaje se sljedeća točka 3.a:

„3.a povezana stranka – povezana stranka u smislu Uredbe Komisije (EZ) br. 1126/2008 od 3. studenoga 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (SL EU L 320, 29.11.2008., str. 1., kako je izmijenjena⁴⁾);“;

⁴)Izmjene te Uredbe objavljene su u SL EU L 338, 17.12.2008., str. 10., 17., 21. i 25., SL EU L 339, 18.12.2008., str. 3., SL EU L 17, 22.1.2009., str. 23., SL EU L 21, 24.1.2009., str. 16., SL EU L 80, 26.3.2009., str. 5., SL EU L 139, 5.6.2009., str. 6., SL EU L 149, 12.6.2009., str. 6. i 22., SL EU L 191, 23.7.2009., str. 5., SL EU L 239, 10.9.2009., str. 48., SL EU L 244, 16.9.2009., str. 6., SL EU L 311, 26.11.2009., str. 6., SL EU L 312, 27.11.2009., str. 8., SL EU L 314, 1.12.2009., str. 15., i 43., SL EU L 347, 24.12.2009., str. 23., SL EU L 77, 24.3.2010., str. 33. i 42., SL EU L 157, 24.6.2010., str. 3., SL EU L 166, 1.7.2010., str. 6., SL EU L 186, 20.7.2010., str. 10., SL EU L 193, 24.7.2010., str. 1., SL EU L 46, 19.2.2011., str. 1., SL EU L 305, 23.11.2011., str. 16., SL EU L 146, 6.6.2012., str. 1., SL EU L 360, 29.12.2012., str. 1., 78. i 145., SL EU L 61, 5.3.2013., str. 6., SL EU L 90, 28.3.2013., str. 78., SL EU L 95, 5.4.2013., str. 9., SL EU L 312, 21.11.2013., str. 1., SL EU L 346, 28.3.2013., str. 78. 20.12.2013., str. 38. i 42., SL EU L 175, 14.6.2014., str. 9., SL EU L 365, 19.12.2014., str. 120., SL EU L 5, 9.1.2015., str. 1. i 11., SL EU L 306, 24.11.2015., str. 7., SL EU L 307, 25.11.2015., str. 11., SL EU L 317, 3.12.2015., str. 19., SL EU L 330, 16.12.2015., str. 20., SL EU L 333, 19.12.2015., str. 97., SL EU L 336, 23.12.2015., str. 49., SL EU L 257, 23.9.2016., str. 1., SL EU L 295, 29.10.2016., str. 19., SL EU L 323, 29.11.2016., str. 1., SL EU L 291, 9.11.2017., str. 1., 63., 72., 84. i 89., SL EU L 34, 8.2.2018., str. 1., SL EU L 55, 27.2.2018., str. 21., SL EU L 72, 15.3.2018., str. 13., SL EU L 82, 26.3.2018., str. 3., SL EU L 87, 3.4.2018., str. 3., SL EU L 265, 24.10.2018., str. 3., SL EU L 39, 11.2.2019., str. 1., SL EU L 72, 14.3.2019., str. 6., SL EU L 73, 15.3.2019., str. 93., SL EU L 316, 6.12.2019., str. 10., SL EU L 318, 10.12.2019., str. 74., SL EU L 12, 16.1.2020., str. 5., SL EU L 127 z 22.4.2020., str. 13., SL EU L 331, 12.10.2020., str. 20., SL EU L 425, 16.12.2020., str. 10., SL EU L 11, 14.1.2021., str. 7., SL EU L 234, 2.7.2021., str. 90. i SL EU L 305, 31.8.2021., str. 17.

2) Članak 9.a dodaje se nakon članka 9. i glasi kako slijedi:

„Članak 9.a. 1. Kreditna institucija uvjetuje odobravanje potrošačkog kredita pozitivnom procjenom kreditne sposobnosti zajmoprimca.

2. Procjena kreditne sposobnosti provodi se na temelju analize podataka koje na raspolaganje stavljaju pouzdani pružatelji usluga koji prikupljaju i obrađuju podatke potrebne za takvu procjenu, a posebno:

- 1) institucije iz članka 105. stavka 4. Zakona o bankama od 29. kolovoza 1997., ili
- 2) poslovni informacijski uredi iz Zakona od 9. travnja 2010. o razmjeni poslovnih informacija i razmjeni gospodarskih podataka.

3. Ako se analizom podataka iz stavka 2. ne omogući procjena kreditne sposobnosti, a kreditna institucija nema druge pouzdane podatke na temelju kojih bi se mogla provesti ta procjena, za provedbu te procjene od potrošača se prikuplja izjava o dohotku potrošača i trajnim izdacima kućanstava, zajedno s dokumentima kojima se potvrđuje dohodak potrošača. Izjava, zajedno s dokumentima iz prve rečenice, prikuplja se od potrošača u svakom slučaju u kojem je ukupan iznos zajma dvostruko veći od iznosa minimalne plaće za rad utvrđene na temelju Zakona od 10. listopada 2002. o minimalnoj plaći za rad (Službeni list iz 2020., stavka 2207.).

4. Izjava potrošača prikupljena u skladu sa stavkom 3. prilaže se ugovoru o potrošačkom zajmu. Kreditna institucija čuva podatke dobivene od kreditne institucije na kojima se temelji procjena kreditne sposobnosti potrošača tijekom razdoblja od tri godine od dana prestanka pravnog odnosa koji opravdava njihovo stjecanje. Kreditna institucija ili njezini pravni sljednici imaju obvezu dokazivanja da je kreditna institucija procijenila kreditnu sposobnost na način koji je u skladu sa zahtjevima iz stavka 2.

5. Ako je kreditna institucija odobrila potrošački kredit kršeći odredbe stavaka 1. i 2. ili ako iz izjave potrošača i informacija koje je dobila kreditna institucija proizlazi da je na dan sklapanja ugovora o potrošačkom zajmu potrošač kasnio s drugom novčanom obvezom dulje od šest mjeseci i da potrošački kredit nije bio upotrijebljen za otplatu tih zaostataka, tada:

- 1) prodaja potraživanja na temelju ugovora putem prijenosa ili na drugi način nije valjana;
- 2) naplata tražbine dopuštena je tek nakon datuma potpunog povrata ranije obveze, njezina isteka ili nakon što sud konačno utvrdi da obveza ne postoji, bez zabrane raspolaganja tražbinom i njezine naplate kojom se odgađa rok zastare i kamate ili nekamatni troškovi zajma, kao i druge naknade povezane s potraživanjem ne smiju se dodavati za razdoblje tijekom kojeg se potraživanje ne može prodati ili naplatiti.

6. Okolnosti iz stavka 5. podstavka 2. sud ispituje na temelju navoda potrošača.

7. Odredbe stavaka 3. i 5. ne primjenjuju se ako je ukupni iznos nekamatnih troškova kredita i kamata utvrđenih u ugovoru manji od polovine zbroja najvišeg iznosa nekamatnih troškova zajma iz članka 36.a stavka 1. i najviših kamata iz članka 359. stavka 2. Zakona od 23. travnja 1964. – Građanski zakonik.

8. Kreditna institucija koja je odobrila potrošački kredit odmah dostavlja informacije o odobrenju institucijama iz članka 105. stavka 4. Zakona o bankama od 29. kolovoza 1997. Informacije o zaostatku kredita dostavljaju se tim institucijama ili uredu za poslovne informacije iz Zakona od 9. travnja 2010. o pružanju gospodarskih informacija i razmjeni gospodarskih podataka. Za pružanje informacija ne naplaćuju se naknade.”;

3) u članku 30. stavku 1. iza točke 10. dodaje se sljedeća točka 10.a koja glasi kako slijedi:

„10.a broj uplatnog bankovnog računa za otplatu zajma ako je ugovorom predviđeno da potrošač samostalno plaća obroke;”;

4) u članku 36.a:

a) stavak 1. glasi kako slijedi:

„1. maksimalni nekamatni troškovi zajma za zajmove s rokom otplate od najmanje 30 dana izračunavaju se prema sljedećoj formuli:

$$MPKK = (K \times 10\%) + (K \times n/R \times 10\%)$$

ako se smatra da pojedinačni simboli znače:

MPKK – maksimalni iznos nekamatnih troškova kredita,

K – ukupni iznos zajma,

n – razdoblje otplate u danima,

R – broj dana godišnje.”

- b) sljedeći stavak 1.a dodaje se nakon stavka 1. i glasi kako slijedi:

„1.a. Maksimalni neamatni troškovi zajma za zajmove s rokom otplate kraćim od 30 dana izračunavaju se prema sljedećoj formuli:

$$MPKK = K \times 5 \%$$

ako se smatra da pojedinačni simboli znače:

MPKK – maksimalni iznos neamatnih troškova kredita,

K – ukupni iznos zajma.”

- c) stavci 2. i 3. glase kako slijedi:

„2. Neamatni troškovi zajma ne smiju premašiti 45 % ukupnog iznosa zajma.

3. Neamatni troškovi zajma koji proizlaze iz ugovora o potrošačkom zajmu ne plaćaju se u dijelu koji premašuje maksimalni iznos neamatnih troškova zajma izračunan na način naveden u stavcima od 1. do 2.”;

- d) dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Odredbe članka od 720.2 do 720.5 Građanskog zakonika ne primjenjuju se na ugovor o novčanom zajmu koji odobrava kreditna institucija na temelju odredbi ovog Zakona.”.

- 5) u članku 36.c, uvod u popis zamjenjuje se i glasi kako slijedi:

„Ako je vjerovnik ili s njim povezan subjekt odobrio dodatne zajmove potrošaču koji nije u potpunosti otplatio zajam u roku od 120 dana od datuma isplate prvog zajma.”;

- 6) Članak 14.a mijenja se kako slijedi:

- a) stavci 1. i 2. glase kako slijedi:

„1. Kreditna institucija može poslovati samo u obliku dioničkog društva, odnosno društva s ograničenom odgovornošću u kojem je osnovan nadzorni odbor.

2. Minimalni temeljni kapital kreditne institucije iznosi 1 000 000 PLN.”

- b) stavak 4. glasi kako slijedi:

„4. Član upravnog odbora, nadzornog odbora ili opunomoćenik kreditne institucije može biti samo osoba koja nije zakonski osuđena za kazneno djelo protiv vjerodostojnosti dokumenata, imovine, trgovine, trgovine novcem i vrijednosnim papirima ili fiskalnog kaznenog djela.”.

- c) u stavku 5. točki 1. riječi „članovima upravnog odbora, nadzornog odbora i revizorskog odbora” zamjenjuju se riječima „članovima upravnog odbora i nadzornog odbora”;

- 7) u članku 59.ac stavak 3. glasi kako slijedi:

„3. Zahtjevu iz stavka 1. prilaže se potvrda iz Nacionalnog kaznenog registra kojom se potvrđuje da član upravnog odbora, nadzornog odbora ili opunomoćenik kreditne institucije nema kaznenu evidenciju za kaznena djela iz članka 59.a stavka 4. te dokumenti kojima se dokazuje da subjekt koji podnosi zahtjev za upis u registar kreditnih institucija ispunjava uvjete iz članka 59.a stavaka 1. i 2.”;

- 8) u članku 59.ae, u točki 2. podtočki (d) točka se zamjenjuje točkom zarezom, a točka 3. dodaje se i glasi kako slijedi:

„3. napomena o brisanju iz registra.”;

- 9) u članku 59.ag stavak 2. glasi kako slijedi:

„2. Poljsko tijelo za financijski nadzor odmah briše upis iz registra kreditnih institucija koji se odnosi na subjekt koji više ne ispunjava uvjete iz članka 59.a ili koji je izbrisan iz registra poduzetnika u Nacionalnom sudskom registru.”;

- 10) sljedeći članci od 59.ca do 59.cc dodaju se nakon članka 59.c i glase kako slijedi:

„Članak 59.ca. 1. Sredstva dodijeljena za potrošački kredit koji odobravaju kreditne institucije ne izvode se iz djelatnosti prikupljanja sredstava drugih fizičkih osoba, pravnih osoba ili organizacijskih jedinica bez pravne osobnosti, uključujući izdavanje obveznica ili drugih dužničkih instrumenata i nedokumentiranih izvora.

2. Sredstva dodijeljena za odobravanje potrošačkih kredita putem kreditnih institucija mogu potjecati iz bankovnog zajma ili zajmova povezanih subjekata, pod uvjetom da povezani subjekti koji daju takve zajmove ne akumuliraju gotovinu na način utvrđen u stavku 1.

Članak 59.cb. 1. Kreditna institucija u vezi s potrošačkim kreditima odobrenima djelovanjem ili propustima njezinih zaposlenika, posrednika za kreditiranje preko kojih odobrava potrošačke kredite ili drugih poduzeća koja obavljaju aktivnosti povezane s davanjem potrošačkih kredita u njezino ime, dužniku je odgovorna za svoje postupke, uključujući radnje u vezi sa zahtjevom da zajmoprimac plati kamate ili nekamratne troškove zajma u iznosu većem od maksimalnog iznosa ili sklapanjem ugovora kojim se zajmoprimac obvezuje da to učini prema kreditnoj instituciji.

2. Odgovornost iz stavka 1. ne može se isključiti ili ograničiti.

Članak 59.cc. Teret dokazivanja da je kreditna institucija pravilno ispunila svoje zakonske obveze prema potrošačima ostaje na toj instituciji.”;

11) u članku 59.d:

a) stavak 1. glasi kako slijedi:

„1. Subjekt s poslovnim nastanom na državnom području zemlje koja je članica Europske unije koja nije Republika Poljska, Švicarska Konfederacija ili država članica Europskog sporazuma o slobodnoj trgovini (EFTA) – stranka Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, može, u skladu s pravilima utvrđenima u Zakonu, obavljati djelatnost na državnom području Republike Poljske u području odobravanja potrošačkih kredita ako ispunjava uvjete iz članka 59.a stavaka od 2. do 4.”,

b) stavci 1.a i 1.b dodaju se nakon stavka 1. i glase kako slijedi:

„1.a. Subjekt iz stavka 1. obavješćuje Poljsko tijelo za financijski nadzor o namjeri obavljanja djelatnosti odobravanja potrošačkih kredita na državnom području Republike Poljske najkasnije dva mjeseca prije preuzimanja te djelatnosti.

1.b. U obavijesti iz stavka 2. subjekt iz stavka 1. utvrđuje nadležna državna nadzorna tijela iz stavka 1. koja su određena za nadzor tog subjekta s obzirom na poslovanje za odobravanje potrošačkih kredita ili obavješćuje da zakoni države iz stavka 1. ne predviđaju određivanje tih tijela.”;

12) u članku 59.de stavak 2. glasi kako slijedi:

„2. Poljsko tijelo za financijski nadzor odmah briše upis iz registra koji se odnosi na subjekt koji više ne ispunjava uvjete iz članka 59.da stavka 2. ili koji je izbrisan iz registra poduzetnika u Nacionalnom sudskom registru ili iz Središnjeg registra i podaci o gospodarskoj djelatnosti”;

13) sljedeće poglavlje 5.ab dodaje se nakon poglavlja 5.aa i glasi kako slijedi:

„Poglavlje 5.ab

Nadzor nad poslovanjem kreditnih institucija

Članak 59.df 1. Aktivnosti kreditnih institucija u okviru odobravanja potrošačkih kredita nadzire Poljsko tijelo za financijski nadzor.

2. Svrha nadzora djelatnosti kreditnih institucija je kontrola i provedba usklađenosti tih poslova sa Zakonom.

Članak 59.dg. 1. Kreditna institucija dostavlja Poljskom tijelu za financijski nadzor tromjesečna i godišnja izvješća o radu u vezi s potrošačkim kreditima, uključujući informacije o:

- 1) odobrenim potrošačkim kreditima, uključujući njihov broj, uzimajući u obzir broj kredita iz članka 36.b, vrijednost, vremenski raspored i valutnu strukturu te kašnjenja u otplati;
- 2) sklopljenim ugovorima o potrošačkim kreditima, uključujući njihov broj, vrste i status;
- 3) broju klijenata kojima je odobren potrošački kredit uzimajući u obzir broj klijenata kojima je odobren zajam iz članka 36.b;
- 4) ukupnim prihodima ostvarenima odobravanjem potrošačkih kredita s odvojenim prihodima ostvarenima u vezi s nekamratnim troškovima zajma;
- 5) bilanci u kojoj se navode izvori financiranja aktivnosti potrošačkog kreditiranja;
- 6) osobama iz članka 59.a stavka 4. zajedno s informacijama o njihovoj usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u ovoj odredbi.

2. Izvješća iz stavka 1. dostavljaju se Poljskom tijelu za financijski nadzor u elektroničkom obliku samo s pomoću obrazaca za izvješćivanje i komunikacijskih kanala koje osigurava Poljsko tijelo za financijski nadzor.

3. Ministar financijskih institucija uredbom utvrđuje detaljno područje primjene i rokove za dostavu informacija iz stavka 1. i obrasce za izvješćivanje kako bi se osiguralo da Poljsko tijelo za financijski nadzor ima pristup podacima potrebnima za učinkovit nadzor poslovanja kreditnih institucija.

Članak 59.dh 1. U okviru svojeg nadzora, Poljsko tijelo za financijski nadzor može:

- 1) zahtijevati od kreditne institucije pružanje ili periodično pružanje informacija, dokumenata ili podataka potrebnih u svrhu iz članka 59.df stavka 2., osim informacija iz članka 59.dg stavka 1.;
- 2) davati preporuke kreditnoj instituciji kako bi se osiguralo da su poslovi vezani uz odobravanje potrošačkih kredita u skladu sa Zakonom.

2. Mjere koje se provode u okviru nadzora ne dovode u pitanje ugovore koje su kreditne institucije sklopile na temelju Zakona.

Članak 59.di 1. Ako se utvrdi da kreditna institucija ne ispunjava obvezu pružanja informacija iz članka 59.dg stavka 1. ili članka 59.dh stavka 1. točke 1. ili s njom netočno postupi, ili da nije postupila u skladu s preporukama iz članka 59.dh stavka 1. točke 2. u propisanom roku i ako se utvrdi da su djelatnosti kreditne institucije, uključujući one koje se obavljaju uz sudjelovanje posrednika za kreditiranje, provedene protivno Zakonu ili u suprotnosti s uvjetima utvrđenima u Zakonu, Poljsko tijelo za financijski nadzor može:

- 1) izreći financijsku administrativnu sankciju u iznosu do 150 000 PLN članu upravnog odbora kreditne institucije koji je izravno odgovoran za utvrđene nepravilnosti;
- 2) izreći kreditnoj instituciji administrativnu sankciju u iznosu do 15 000 000 PLN;
- 3) podnijeti zahtjev nadležnom tijelu kreditne institucije za razrješenje člana upravnog odbora iz točke 1.;
- 4) suspendirati člana upravnog odbora iz točke 1. dok se ne donese odluka o zahtjevu iz točke 3.; suspenzija se sastoji od isključenja iz postupka odlučivanja u pogledu vlasničkih prava i obveza tog subjekta;
- 5) izbrisati kreditnu instituciju iz registra kreditnih institucija i, ako je istodobno upisana u registar posrednika za kreditiranje, također iz tog registra.

2. Kazne iz stavka 1. primjenjuju se upravnom odlukom.

3. Upravne odluke u stvarima iz stavka 1. podstavaka od 3. do 5. odmah su izvršive.

4. Financijska administrativna sankcija iz stavka 1. podstavka 1. može se izreći i nakon prestanka dužnosti člana upravnog odbora ako je do kršenja došlo tijekom obavljanja te funkcije.

5. Financijska administrativna sankcija iz stavka 1. podstavka 2. može se izreći i ako je subjekt izbrisan iz registra kreditnih institucija.

6. Odredbe odjeljka IV.a Zakona o upravnom postupku od 14. lipnja 1960. (Službeni list iz 2022., stavke 2000. i 2185.) primjenjuju se na financijske administrativne sankcije iz stavka 1. podstavaka 1. i 2.

7. Poljsko tijelo za financijski nadzor objavljuje informacije o primjeni sankcija iz stavka 1., osim ako bi otkrivanje takvih informacija nerazmjerno ugrozilo pravni interes dotičnih strana. Ime osobe kojoj je izrečena novčana kazna iz stavka 1. podstavaka 1. ili 4. javno se objavljuje kada je odluka o predmetu konačna.

8. Informacije iz stavka 7. dostupne su na internetskim stranicama Poljskog tijela za financijski nadzor tijekom pet godina od datuma njihova dijeljenja, osim što su informacije o imenu osobe kojoj je izrečena kazna dostupne na ovoj internetskoj stranici tijekom jedne godine.

Članak 59.dj 1. Informacije dobivene ili nastale u vezi s provođenjem nadzora, čije bi odobravanje, otkrivanje ili potvrda mogle ugroziti pravno zaštićene interese subjekata na koje se te informacije izravno ili neizravno odnose ili otežati provedbu nadzora kreditnih institucija, predstavljaju poslovnu tajnu zaštićenu u skladu s odredbom članka 16. Zakona o nadzoru financijskog tržišta od 21. srpnja 2006. (Službeni list iz 2022., stavke 660., 872., 1488., 1692., 2185. i 2339.).

2. Obveza zaštite tajnosti iz stavka 1. ne utječe na:

- 1) pružanje informacija potrebnih za postizanje cilja iz članka 59.df stavka 2.;
- 2) pružanje informacija u situacijama iz članka 59.dk;
- 3) podnošenje prijave sumnje na kazneno djelo;
- 4) pružanje informacija osobi, tijelu ili drugom subjektu na temelju zasebnih odredbi.

3. U slučaju informacija zaštićenih posebnim odredbama, pružanjem i prijenosom informacija iz stavka 1. Poljsko tijelo za financijski nadzor ne smije kršiti načela zaštite utvrđena u tim odredbama.

Članak 59.dk 1. Poljsko tijelo za financijski nadzor može dostaviti informacije dobivene ili generirane u vezi s obavljanjem zadaća koje proizlaze iz Zakona:

- 1) nadležnim nadzornim tijela u slučajevima iz članka 59.dm;
- 2) tijelima i institucijama Europske unije nadležnima za pitanja koja se odnose na djelatnosti odobravanja potrošačkog kreditiranja i nadzor subjekata koji obavljaju takve djelatnosti.

2. Informacije iz stavka 1. pružaju se ako:

- 1) pružene informacije koriste se samo za potrebe zadaća koje obavljaju ta tijela u vezi s djelatnošću odobravanja potrošačkih kredita ili nadzorom subjekata koji obavljaju takve djelatnosti;
- 2) zajamčeno je da je pružanje informacija dobivenih izvan tih tijela moguće samo uz prethodnu suglasnost Poljskog tijela za financijski nadzor;
- 3) time se ne dovodi u pitanje zaštita informacija koja proizlazi iz zasebnih odredaba.

Članak 59.dl 1. Ako se utvrdi da subjekt iz članka 59.d stavka 1. pri obavljanju djelatnosti u Republici Poljskoj u području odobravanja potrošačkih kredita krši odredbe Zakona ili obavlja tu djelatnost u suprotnosti s uvjetima utvrđenima u Zakonu, Poljsko tijelo za financijski nadzor može:

- 1) zatražiti od subjekta da u pisanom obliku poštuje odredbe poljskog prava i odrediti rok za ispravljanje utvrđenih nepravilnosti;
- 2) zabraniti poslovanje subjekta na državnom području Republike Poljske u okviru odobravanja potrošačkih kredita.

2. Kazna iz stavka 1. podstavka 2. primjenjuje se upravnom odlukom. Ta je odluka odmah izvršiva. Poljsko tijelo za financijski nadzor objavljuje odluku.

Članak 59.dm. 1. Kako bi se osiguralo da su djelatnosti subjekta iz članka 59.d stavka 1. u skladu s odredbama Zakona i da se radnje iz članka 59.dl stavka 1. obavljaju prema tom subjektu, Poljsko tijelo za financijski nadzor može surađivati s nadležnim nadzornim tijelima države iz članka 59.d stavka 1. u mjeri u kojoj su ta tijela određena.

2. Poljsko tijelo za financijski nadzor može surađivati s nadležnim nadzornim tijelima država iz članka 59.d stavka 1. u mjeri u kojoj su ta tijela određena u pogledu djelatnosti kreditnih institucija na njihovu državnom području.

3. U okviru suradnje iz stavaka 1. i 2. Poljsko tijelo za financijski nadzor može nadležnim nadzornim tijelima, na zahtjev ili na vlastitu inicijativu, dostaviti informacije dobivene tijekom obavljanja zadaća iz Zakona koje su potrebne za postizanje ciljeva te suradnje.

Članak 59.dn Poljsko tijelo za financijski nadzor i osobe koje obavljaju aktivnosti nadzora nisu odgovorne za štetu koja proizlazi iz zakonitog djelovanja ili propusta koji je povezan s nadzorom koji provodi Poljsko tijelo za financijski nadzor.

Članak 59.do 1. Kreditne institucije dužne su doprinijeti troškovima nadzora u godišnjem iznosu koji ne premašuje 0,5 % zbroja prihoda od poslova kreditiranja u okviru odobravanja potrošačkih kredita ostvarenih za prethodnu financijsku godinu, ali ne manjem od protuvrijednosti 5 000 EUR u PLN izračunato prema prosječnom tečaju eura koji je objavila Nacionalna banka Poljske za zadnji radni dan u godini koja prethodi kalendarskoj godini u kojoj je nastala obveza.

2. Kreditne institucije dostavljaju Poljskom tijelu za financijski nadzor izjave o plaćanju radi pokrivanja troškova nadzora. Primjenjuje se članak 59.dg stavak 2.

3. Predsjednik vlade uredbom određuje sljedeće:

- 1) rokove za plaćanje, iznos i način izračuna plaćanja iz stavka 1.,
- 2) metodu i rokove za podmirenje plaćanja iz stavka 1.,
- 3) uzorak izjave za izvršenje plaćanja za pokrivanje troškova nadzora

— kako bi se osiguralo da se iznosom doprinosa za pokrivanje troškova nadzora značajno ne povećaju operativni troškovi subjekata koji su ih obvezni plaćati, potreba za osiguravanjem učinkovitosti nadzora i mogućnost dostavljanja izjave o plaćanju troškova nadzora u obliku elektroničkog dokumenta u smislu članka 3. stavka 2. Zakona od 17. veljače 2005. o informatizaciji aktivnosti tijela koja obavljaju javne poslove.

Članak 59.dp. 1. Kreditna institucija koja nije ispunila obvezu iz članka 59.dg stavka 1. točke 4. Poljskom tijelu za financijski nadzor plaća novčanu kaznu u PLN koja je jednakovrijedna iznosu od 5 000 EUR. Plaćanje novčane kazne ne oslobađa se obveze iz članka 59.dg stavka 1. točke 4.

2. Protuvrijednost iznosa iz stavka 1. izražena u PLN-u preračunava se prema prosječnom tečaju eura koji je najavila Poljska narodna banka posljednjeg radnog dana godine koja prethodi kalendarskoj godini u kojoj je obveza nastala.

3. Ako Poljsko tijelo za financijski nadzor utvrdi da kreditna institucija nije ispunila obvezu iz članka 59.dg stavka 1. točke 4., Poljsko tijelo za financijski nadzor zahtijeva od institucije da plati novčanu kaznu iz stavka 1. u roku od 30 dana i poziva na hitnu provedbu obveze iz članka 59.dg stavka 1. točke 4., navodeći informacije o sadržaju stavka 1. druge rečenice.

4. Kazna iz stavka 1. ovoga članka podliježe ovrši prema odredbama Zakona o ovršnom postupku u upravi od 17. lipnja 1966. godine (Službeni list iz 2022., stavke 479., 1301., 1692., 1967., 2127. i 2180.).

5. Ako nepoštovanje obveze iz članka 59.dg stavka 1. točke 4. za posljedicu ima izricanje sankcije iz članka 59.di stavka 1. točke 2. kreditnoj instituciji pri određivanju iznosa novčane kazne, uzima se u obzir iznos plaćene novčane kazne kako je navedeno u stavku 1.”;

14) Članak 59.j dodaje se iza članka 59.i i glasi kako slijedi:

„Članak 59.j. 1. Svatko tko je odgovoran za pružanje informacija Poljskom tijelu za financijski nadzor u kreditnoj instituciji i dostavlja činjenično netočne informacije ili na drugi način dovodi u zabludu Tijelo, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu do 1 000 000 PLN ili kaznom zatvora u trajanju do dvije godine, ili oboje.

2. Ako počinitelj počinu nenamjerno, kaznit će se novčanom kaznom do 500 000 PLN ili kaznom zatvora do jedne godine ili oboje.”.

Članak 8. Članak 3. Zakon o obratnom hipotekarnom kreditu od 23. listopada 2014. (Službeni list iz 2022., stavka 158.) glasi kako slijedi:

Članak 3. U pitanjima povezanim s obratnim hipotekarnim kreditom, članak 69. stavci 1. i 2., članak 70., članci 74. do 75.a, članak 76.a, članak 77., članak 78. i članak 78.a Zakona o bankama od 29. kolovoza 1997. i članak 387.i Zakona o građanskom postupku od 23. travnja 1964. (Službeni list iz 2022., stavke 1360., 2337. i 2339.) ne primjenjuju se.”.

Članak 9. U Zakonu o hipotekarnim kreditima i nadzoru posrednika i agenata hipotekarnih kredita od 23. ožujka 2017. (Službeni list iz 2022., stavka 2245.), u članku 63.:

1) u stavku 3. točki 2. podtočki (e) točka na kraju rečenice zamjenjuje se točkom zarezom, a podtočka 3. dodaje se i glasi kako slijedi:

„3. napomena o brisanju posrednika za kreditiranje iz registra.”;

2) točka na kraju stavka 4. točke 3. zamjenjuje se točkom zarezom, a točka 4. dodaje se i glasi kako slijedi:

„4. napomena o brisanju posrednika za kreditiranje iz registra.”.

Članak 10. 1. Odredbe Zakona izmijenjenih člankom 1., člankom 4., člankom 6. i člankom 7. stavcima od 3. do 7., kako su izmijenjene ovim Zakonom, ne primjenjuju se na ugovore sklopljene prije stupanja na snagu tih odredbi.

2. Članak 777. Zakona izmijenjenog u članku 2. primjenjuje se u dosadašnjem tekstu u postupcima za izdavanje potvrde o ovršnosti za javnobilježnički akt kojim je dužnik podvrgnut ovrši i koji je sastavljen prije dana stupanja na snagu članka 2. ovoga Zakona.

Članak 11. Kreditna institucija koja obavlja djelatnost davanja potrošačkog kredita prije 1. siječnja 2024. dužna je izvršiti prvu uplatu 2024. godine, kako je navedeno u članku 59.do stavku 1. Zakona izmijenjenog u članku 7., unutar roka i na način utvrđen odredbama izdanima na temelju članka 59.do stavka 3 Zakona izmijenjenog u članku 7.

Članak 12. 1. Kreditne institucije upisane u registar iz članka 59.aa stavka 1. Zakona, izmijenjenog u članku 7., prije datuma stupanja na snagu odredbi članka 7. stavaka 6., 7., 10. i 11. ovoga Zakona, koje na dan stupanja na snagu tih odredbi ne ispunjavaju u njima propisane uvjete mogu nastaviti poslovati u području odobravanja potrošačkih kredita bez ispunjavanja tih zahtjeva do 31. prosinca 2023.

2. Kreditne institucije iz stavka 1. dužne su do 30. studenoga 2023. obavijestiti Poljsko tijelo za financijski nadzor o mjerama poduzetima radi usklađivanja sa zahtjevima iz članka 59.a stavaka 1. i 2. Zakona izmijenjenog u članku 7. kako je izmijenjen ovim Zakonom.

3. Kreditne institucije koje od 1. siječnja 2024. ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 59.a stavaka 1. i 2. Zakona s izmjenama i dopunama članka 7., kako je izmijenjen ovim Zakonom, brišu se tog dana iz registra iz članka 59.aa stavka 1. Zakona izmijenjenog člankom 7.

4. Postupci u vezi s upisom u registar iz članka 59.aa stavka 1. Zakona izmijenjenog u članku 7., pokrenuti i nedovršeni prije stupanja na snagu članka 7. stavaka 6., 7., 10. i 11. ovoga Zakona, obustavljaju se ako podnositelj zahtjeva na dan stupanja na snagu tih odredbi ne ispunjava u njemu propisane uvjete.

Članak 13. Stupanjem na snagu ovoga Zakona ne nastaje obveza prijevremenog otkupa izdanih obveznica ili prijevremene otplate financiranja dobivenog uporabom drugih dužničkih instrumenata ako te obveze nisu dopuštene člankom 59.ca stavkom 1. Zakona izmijenjenog u članku 7. ovoga Zakona.

Članak 14. Zakon stupa na snagu šest mjeseci nakon objave, osim za:

- 1) članak 1., članak 2., članak 4., članak 6. i članak 7. stavak 1., stavke od 3. do 7. i stavke 10. i 11., koji stupaju na snagu 30 dana nakon datuma objave;
- 2) članak 7. stavak 13. koji stupa na snagu 1. siječnja 2024.

Predsjednik Republike Poljske: *A. Duda*